

P o m á h á m e ř í d i t s p r á v n ý m s m ě r e m

ČSOB Leasing, a.s. Praha

Počet zaměstnanců:	360	Kontaktní osoba:	Ing. Petr Jeníček
Tržby:	14.250.000.000,- Kč	Funkce:	ředitel pro finanční řízení
Web:	www.csobleasing.cz	Telefon:	222 012 111

GIST, s.r.o., Collinova 421, 500 03 Hradec Králové

Telefon: 495 809 355 | Fax: 495 809 356 | E-mail: gist@gist.cz | www.gist.cz

© 1994 - 2010 GIST, s.r.o.

Společnost ČSOB Leasing, dle statistiky pravidelně vydávané Asociací leasingových společností, obhájila své loňské prvenství na leasingovém trhu. V roce 2002 dosáhl ČSOB Leasing celkového obrátu 14,25 mld. Kč (tzn. ve finančním i operativním leasingu a ve splátkovém prodeji). Za dobu svého sedmiletého působení na českém leasingovém trhu společnost uzavřela celkem 108 901 leasingových smluv. Z toho počtu měl ČSOB Leasing ve svém portfoliu 69 454 aktivních smluv (ke dni 31. 12. 2002).

ČSOB Leasing je universální leasingová společnost s celorepublikovou sítí 13-ti vlastních poboček. ČSOB Leasing poskytuje leasingové služby pro soukromé osoby, drobné podnikatele, podnikatelské a korporátní subjekty, ale i pro státní a neziskové organizace. Prostřednictvím 10 % akcií se podílí na společnosti ČSOB Leasing se sídlem v Bratislavě, (zbývající akcie vlastní ČSOB).

Od června roku 1999 je ČSOB Leasing prostřednictvím své mateřské Československé obchodní banky, a.s., začleněn do belgické finanční skupiny KBC Group, což pro společnost z pohledu přenosu know-how znamená posun k evropským standardům, které již nyní pomáhají utvářet podmínky pro dlouhodobou spokojenost našich zákazníků.

Úspěšnou implementaci daného rozsahu v poměrně složitých podmínkách ČSOB Leasing, daných velikostí společnosti a strukturou nabízených produktů, vnímáme jako potvrzení předpokladu, že GIST Controlling je vhodným nástrojem pro řešení specifických potřeb v rámci ČSOB Leasing. Získali jsme nástroj s obrovským potenciálem pro zvyšování efektivnosti našeho řízení.

Ing. Karel Bouček
předseda představenstva a generální ředitel

Success story

V závěru roku 2001 se společnost ČSOB Leasing rozhodla implementovat systém GIST Controlling, který bude podporovat controllingové řízení. Původní softwarová podpora byla v nástroji MS Excel, který však nebylo možné dále efektivně rozvíjet a očekávat, že bude uspokojovat výrazně rostoucí poptávku po nových, detailnějších a strukturovaných informacích.

Zpřesněné plánování dle CAS

Rozvojem systému plánování dle českých standardů je zpřesnění plánu vývoje základních strategických ukazatelů (například ROE dle CAS a IAS se zahrnutím a bez zahrnutí dividendy, nákladová náročnost, rizikovitost, produktová a komoditní struktura obrátu, produktivita) a oficiálních výkazů (výkazu zisku a ztrát, bilance aktiv a pasiv, cash flow).

Plánování celé společnosti splňuje požadavek komplexnosti a provázanosti. Plán je rozdělen do vzájemně provázaných modulů (seskupení dílčích řešených témat – vstupní parametry, produkty SPL a FL dle CAS, produkty FL dle IAS, společné výstupy dle CAS a společné výstupy pro IAS).

Základní ideou pro sestavení plánu je neustálé zpřesňování, kdy data o proběhlé skutečnosti nahrazují plán. Každá verze plánu je sestavována způsobem kontinuálního přechodu skutečnosti do plánu.

Plánovací systém využil vlastnost podvojnosti. Jestliže je například plánováno zvýšení zdrojů financování, v rozvaze je tato hodnota promítnuta do obrátu zvýšení úvěrů a zároveň do obrátu zvýšení finančních prostředků.

Oficiální výkazy jsou sestavovány jako kauzální důsledek plánovaných obchodních, provozních a investičních záměrů.

Důležitým akceptačním kritériem systému GIST Controlling byla rovnost aktiv a pasiv (bez dodatečných ručních vstupů).

Reálnější plánování dle IAS

Přínosem sestavení plánu dle mezinárodních účetních standardů IAS je řízení společnosti na základě reálnějšího průběhu výnosových, nákladových a bilančních charakteristik, které lépe odpovídají ekonomické podstatě leasingové operace.

To představuje promítnutí evropských standardů účtování o pronájmu (např. anuitní průběh kalkulace, leasovaný majetek mimo bilanci leasingové společnosti, apod.) do plánu produktu finančního leasingu a do výkazů IAS.

Vzhledem k tomu, že výkazy IAS věrněji odrážejí hospodaření společnosti, jsou využívány k hodnocení výkonnosti v rámci skupiny KBC, ČSOB a také pro benchmarking.

Společnost ČSOB leasing je první leasingovou společností operující na českém regionu, realizující controllingové činnosti s podporou mezinárodních standardů (včetně modelování produktu FL dle IAS).

Hodnocení komodit probíhá také v agregovanější formě využitím komoditní výsledovky a komoditní rozvahy. Tyto výkazy jsou sestaveny na principu úplné kalkulace. Účty, které nelze jednoznačně přiřadit ke komoditám, jsou rozvrhovány dle zvolené základny do komodit a organizační struktury.

Přínosy realizovaného řešení

ANALÝZA UŽITKU										
OBLAST PŘÍNOSŮ	10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
Plánování dle CAS	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Plánování dle IAS	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Produktový controlling	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Management rizik	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Střediskový controlling	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Likvidita	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Hodnotový controlling	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Citlivostní analýzy	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Hodnocení, reporting	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

Legenda: ■ výchozí stav
■ rozvoj oblasti

Podpora produktového controllingu

Základem produktového controllingu leasingové společnosti je modelování průběhu obchodních případů včetně projekce již uzavřených obchodních případů.

Zvolená forma umožňuje plánování a hodnocení měsíčního portfolia v detailu jednotlivých plánovacích komodit (např. OA 36 - osobní automobily v délce 36 měsíců). Hodnocení modelovaného portfolia vychází z kalkulace variabilních proměnných jednotlivých komodit, z vnitřní hodnoty zahrnující vliv hodnoty peněz v čase a hodnocení s využitím dvouúrovňového krycího příspěvku.

První úroveň krycího příspěvku, zahrnující rozdíl výnosových a nákladových variabilních proměnných portfolia, slouží k vyhodnocení hodnoty jednotlivých komodit. Pohled na komodity je dále zpřesněn, a to druhou úrovní krycího příspěvku zahrnující vliv náročnosti na financování a vliv rizika.

Zprůhlednění rizikovosti

Modelované portfolio či portfolio vyplývající z již uzavřených smluv je zatíženo určitou mírou rizik. Aby byla úmrtnost smluv snižována, je nutné riziko analyzovat a plánovat. V rámci projektu byly identifikovány dva základní druhy rizik, a to riziko zapříčiněné neplacením klienta a vznikem pojistné události.

Přínosem je promítnutí důsledků modelovaného průběhu rizika nových obchodů i již uzavřených smluv do komodit jednotlivých portfolií. Kalkulace portfolia zahrnuje plánovanou úmrtnost smluv a také dopad tzv. „mrtvého portfolia“ - rizikové smlouvy, které ovlivní výsledek hospodaření, ale nejsou zahrnuty do rizikového portfolia.

Modelovaná rizikovost se promítá do ziskovosti, bilance a peněžních toků.

Tomu odpovídá např. vytváření opravných položek nejprve k majetku a po vypořádání konečného vyrovnání rozpuštění opravné položky k majetku a vytvoření opravné položky k pohledávce.

Podpora střediskového controllingu

Pro řízení nákladovosti (spotřeby fixních nákladů) ve společnosti je využito rozpočtování odpovědnostních středisek.

Plánované náklady jsou dány součinem plánu měrných jednotek a roční plánované výkonové sazby (např. ujeté km automobilů střediska obchod x sazba/km). K plánování nákladů, které jsou závislé na výkonu, lze využít různé typy výkonových sazeb.

Pro náklady nezávislé na výkonu je výkonová sazba rovna jedné. Ve skutečnosti je výkonová sazba vypočítávána a časová řada této výkonové sazby slouží k porovnání a zpřesnění plánové sazby. Zároveň je možno ověřit těsnost korelační závislosti výkonové sazby a plánovaného nákladu.

Predikce likvidity společnosti

Základním nástrojem pro řízení likvidity je oblast cash flow, které je sestavováno přímou metodou. Přínosem oblasti je plánování změn bilančních položek finančních prostředků na účtu, hotovosti a úvěrů, jako důsledek podnikatelské činnosti společnosti.

Cash flow udává informace o debetním a kreditním vývoji v jednotlivých měnách (provázanost na uzavřené obchody v měně), ve struktuře jsou obsaženy stávající úvěry a jejich splácení, debetní a kreditní průběh komodit, provozu a investic. Pro přepočítání bilančních položek v cizích měnách je využíván plán kurzovního lístku.

Hodnotový controlling

Oblast hodnotového controllingu umožňuje modelování vlivu investičních záměrů, daňové povinnosti a rozdělení zisku s promítnutím do tříbilančního systému. Výstupem plánovaných investic jsou časové řady průběhu majetkových, výsledkových proměnných.

Velmi významnou oblastí je plánování rozdělení zisku a daně z příjmu právnických osob. Hrubý zisk je upraven o nedaňové položky, vyčíslená daň ovlivňuje zaúčtování daně a vyúčtování uhrazených záloh, platby záloh a následně poté je upravena výše čerpaných úvěrů a promítnut vliv změny nákladových úroků.

Vysoce hodnotíme spolupráci se společností GIST. Management ČSOB Leasing má nyní k dispozici nástroj pro vyhodnocení výkonů jednotlivých business procesů, nástroj pro řízení produktového portfolia, systém GIST Controlling je jednotnou validní datovou základnou pro controlling a výkaznictví

Ing. Petr Jeníček
sponzor projektu za ČSOB Leasing

Realizaci rozkladů formou „Du Pont“, uživatel získá nástroj pro realizaci úloh typu – Kde je hodnota vytvářena a s jakým přínosem? Kde je hodnota spotřebována a v jaké výši? Kdo je zodpovědný za vytváření a spotřebu hodnoty ?

Provádění citlivostních analýz

Dalším přínosem je provádění citlivostních analýz, které jsou založené na modelování parametrů leasingových smluv, velikosti portfolia, velikosti a průběhu rizika, termínů a výše realizovaných investičních záměrů, apod.

Řešením těchto úloh měříme citlivost změny výstupních ukazatelů na změnu vstupních parametrů. Dle Paretova pravidla je pozornost zaměřena na parametry nejcitlivější na změnu.

Plánujeme, hodnotíme a reportujeme

Controllingový systém GIST Controlling obsahuje nástroj reportingová mapa. V rámci projektu bylo provedeno základní rozdělení této mapy dle produktů na oblast finančního leasingu, operativního leasingu a full service a splátkového prodeje.

Dle hierarchie řízení je mapa rozčleněna na tři úrovně, strategická, taktická a operativní.

Sestavování reportů usnadňuje „relativní definice času“, tzn. po provedení aktualizace skutečností jsou reporty přepočteny a vybrané proměnné v časové řadě nahrazeny. Zvolené výstupní sestavy jsou uživatelsky umístěny do nástroje reportingová mapa a slouží pro rychlý a komfortní přístup informacím.

